

REKABET FORUMU

HUKUK-EKONOMİ-POLİTİKA

Nisan 2019, Sayı: 125

Rekabet Derneği, 20 Mayıs 2004 tarihinde kurulmuş bir sivil toplum örgütüdür. Derneğin amacı Türkiye’de rekabet ortamının ve rekabet kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Bu dergide ileri sürülen görüşler yazarlarına ait olup Rekabet Derneği’ni bağlayıcı değildir.

Web: www.rekabetderneği.org

İçindekiler:

Prof. Dr. Erdal Türkkkan: Rekabet Derneği’nin 2019 Adil Rekabete Katkı Ödülü Töreni Açılış Konuşması s.1
Prof. Dr. Uğur Emek : Kamu İhalelerinde Rekabet ne Ölçüde Sağlanıyor?.....s. 6

Rekabet Derneği’nin 2019 Adil Rekabete Katkı Ödülü Töreni Açılış Konuşması

Prof. Dr. Erdal Türkkkan(erdalturkkan@hotmail.com)

Bayanlar Baylar, Rekabet Derneği’nin Friedrich Naumann Vakfı’nın sponsorluğu ile düzenlediği 2019 yılı Adil Rekabete Katkı Ödülü törenine hoş geldiniz. Bu yıl Rekabet Derneği olarak ilk kez Adil Rekabete katkı ödülünün düzenliyoruz.

Dolayısıyla bu toplantının amacı Çiğdem Toker ve Prof. Dr. Uğur Emek’e kamu ihalelerinde rekabet konusundaki iz bırakan yazıları nedeniyle Rekabet Derneği’nin 2019 Adil Rekabete Katkı Ödülü’nü sunmaktır.

Konuşmamda önce adil rekabete katkı ödülünün ne olduğu ve neden verildiği konusuna kısaca değinmek istiyorum. Daha sonra Çiğdem Toker ve Uğur Emek’e bu ödülü neden verildiği konusunda birkaç söz söylemek ve onların özet özgeçmişlerini okumak itiyorum.

Rekabet Derneği’nin amacı, sadece dar anlamda değil, geniş anlamda rekabet politikalarının ve kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaktır. Bu bağlamda Rekabet Derneği’nin faaliyetleri sadece 4054 sayılı Rekabetin Korunması ile ilgili değildir. Rekabet Derneği, ekonomide

teşebbüslerin hakim durumunun kötüye kullanımının engellenmesi, kartellerle etkin mücadelenin sağlanması , birleşme ve devralmaların rekabete zarar vermeyecek şekilde yapılması yanında kamu ihalelerinin rekabete uygun biçimde yapılması, kamu yardımlarının rekabeti bozmayacak şekilde yürütülmesi, enerji, telekomünikasyon gibi alanlarındaki doğal tekellerin regülasyonunun ve genel olarak kamu düzenlemelerinin rekabete uygunluğunun sağlanması ile de ilgilidir. Ayrıca rekabet derneği Türkiye’de her alanda rekabetçi piyasaların oluşturulması konusunda duyarlıdır. Bu bağlamda Rekabet Derneği için Türkiye’nin dış rekabet gücünün sağlanması da önemi bir amaçtır. Rekabet Derneği, Ekonomide adil rekabetin sağlanması ve rekabet kültürünün gelişmesi yanında siyasette adil rekabetin sağlanması ve korunması konusunda da fevkalade hassastır. Bu amaçla geçen yıl, siyasette adil rekabetin koşullarının sağlanması konusunda bir çalıştay düzenlemiştir.

Türk toplumu maalesef ekonomide ve siyasette adil rekabetin sağlanmasına yeterince duyarlı değildir. Türkiye’de her alanda rekabeti en fazla ihlal eden, odak, onu korumakla ve sağlamakla görevli olan devlet ve özellikle de siyasi iktidardır. Rekabetin olmadığı yerde negatif seleksiyon yani kötünün iyiye tercihinin yaşanması kaçınılmazdır. Rekabet ortamının bir numaralı gereksinimi her alanda özgürlüklerin ve şeffaflığın sağlanmasıdır. Bunun ön koşulu da basın ve ifade özgürlüğüdür. BU özgürlüğün olmadığı bir ortamda diğer özgürlüklerin de korunması ve etkin kullanımı mümkün olmayacaktır. Bu çerçevede: Basın ve ifade özgürlüğü için mücadele eden herkes, adil rekabete en üst düzeyde katkıda bulunuyor demektir.

Adil rekabetin olmazsa olmaz koşulu hukukun üstünlüğüdür. Bağımsız, tarafsız ve etkin bir yargının olmadığı bir ülkede ne ekonomide ne siyasette adil rekabetin sağlanması mümkün olmayacaktır. Hukuku üstünlüğü için mücadele eden herkes adil rekabete katkıda bulunuyor demektir.

Hukukun üstünlüğünü sağlamak için temel koşul kuvvetler ayrılığı ilkesinin uygulanmasıdır. Ekonomide ve siyasette güç konsantrasyonu rekabetin en büyük düşmanıdır. Dengeleyici güçlerin olmadığı ve oluşmadığı bir ortamda ne ekonomide ne de siyasette adil rekabet sağlanamaz. Ekonomide ve siyasette dengeleyici güçlerin oluşması için mücadele eden herkes adil rekabete katkıda bulunuyor demektir.

Adil rekabet ancak evrensel ölçülere göre etkin ve işlerliği olan bir kurumsal yapı çerçevesinde gelişebilir. Adil rekabete katkıda bulunan tüm kurumların evrensel koşullarda işlerlik kazanmasına katkıda bulunan herkes adil rekabete katkıda bulunuyor demektir.

Bu söylediklerim ışığında bu ödül, Sn Toker ve Emeğin sadece kamu ihalelerinde adil rekabetin sağlanmasına katkıları nedeniyle verilmemektedir. Çünkü gerek Çiğdem Toker, gerekse Prof. Uğur Emek adil rekabete çok geniş kapsamlı bir biçimde katkı sağlayan kişilerdir. Çiğdem Toker'in özgeçmişi onun sadece adil rekabete değil, tüm önemli değerlere katkıda bulunacak bir konuma nasıl ulaştığının bir hikayesi gibi.

Çiğdem Toker -Diyarbakır'da doğdu. Öğretmen anne babanın kızı.

-Denizli Lisesi -AÜ Hukuk Fakültesini bitirdi..

Gazeteciliğe 1986 yılında üniversite öğrencisiyken Anka Ajansı'nda kültür-sanat muhabiri olarak başladı. Günaydın gazetesi, Nokta dergisinde staj yaptı.

-1988'de Anadolu Ajansı'nın açtığı sınavları kazanarak, yüksek yargı ve Devlet Güvenlik Mahkemesi muhabiri olarak davaları izledi.

-1990-1993Haftalık "Ekonomik Panorama" dergisinde yazılar yazdı.

-1993-2008 dönemi aralıksız 15 yıl Hürriyet Gazetesinin Ankara Bürosu'nda ekonomi muhabiri olarak görev yaptı. Özelleştirme, enerji, rekabet, kamu ihale politikalarını izledi.

Bu dönem TBMM'de yıllık bütçe, mali mevzuat ve 2001 kriz sürecinde çıkarılan kanunların Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki yasama süreçlerini haberleştirdi. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası toplantıları yurtdışında takip etti.

-Hürriyet'in eklerinde zaman zaman müzik konusunda yazı ve röportajları da yayınlandı.

-2009'da yayın yaşamına başlayan Habertürk gazetesinin ilk Ankara temsilcisi olarak gazetenin Ankara bürosunu kurdu. İstifa ederek ayrıldı.

- 2009-2013 arası Akşam gazetesinde yazar ve Ankara temsilcisi olarak çalıştı. TMSF'nin yönetime el koyunca ayrıldı.

-2013-2018 arası Cumhuriyet gazetesinde ekonomi ile siyasetin kesişim noktalarındaki gelişmeleri irdeleyen köşe yazıları yayımlandı. Cumhuriyet gazetesine yönelik operasyon sürecini ve davaları

yakından izledi. Eylül 2018'deki Cumhuriyet Vakfı davasını takiben yönetim değişikliğinin ardından gazeteden kendi isteğiyle ayrıldı.

- Eylül'ün son haftasından bu yana Sözcü gazetesinde yazıyor.
- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Parlamento Muhabirleri Derneği, Ekonomi Muhabirleri Derneği üyesi.

- Sürekli basın kartı sahibi

-Bakanlık ve başbakan yardımcılığı görevlerinde bulunan Abdüllatif Şener'in 2007'de hükümetten ayrılması üzerine, Şener ile yaptığı nehir söyleşi kitabı Doğan Kitapçılık'tan yayımlandı.

-Şehir Hastaneleri isimli kitaba makaleyle katkıda bulundu.

-Çiğdem Toker, Evli, üç çocuk annesi.

Meslek Ödülleri:

- 1995- İÜ İktisat Fakültesi "En İyi İktisat Muhabiri"
  - 1997 - Sabah gazetesi Muammer Yaşar Bostancı Büyük Ödülü
  - 2001 - Milliyet gazetesi "Abdi İpekçi Barış ve Dostluk Ödülü"
  - 2005- TGC "Sedat Simavi Gazetecilik Ödülü"
  - 2014 – European Press Prize – Final- Örtülü Ödenek yazıları
  - 2016 Halkevleri Ödülü
  - 2016 İstanbul Tabip Odası Basında Sağlık Ödülü
  - 2016- Uluslararası Şeffaflık Ödülü
  - 2017 - Mimarlar Odası -Koruma Alanında Emre Madran Ödülü
  - 2017- Eskişehir-Bilecik Tabip Odası Halk Sağlığı Ödülü
  - 2017 - Çağdaş Gazeteciler Derneği Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Ödülü
  - 2018 – Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü – Cesaret Ödülü –Kısa Liste
  - 2018 – TGC Sedat Simavi Gazetecilik Ödülü
  - 2018 - Çağdaş Gazeteciler Derneği – Dayanışma Ödülü (Bursa Şubesi)
  - 2018 – İstanbul Tabip Odası – Basında Sağlık Ödülü
  - 2019 – Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği – Önder Kadın Ödülü
- Sn. Çiğdem Toker, sizden özgeçmişinizi talep ettiğimde yapacağım konuşmada sizi övmeyeceğim konusunda benden ricada bulunduğunuzu unutmuş değilim. Ancak detaylı özgeçmişinize bir göz attığımda bu ödülü vermenin sizden çok bizi onurlandıracağını anladığımı söylemek zorundayım.
- Özgeçmişiniz bana şunları öğretti:
  - Çiğdem Toker ekonomide ve siyasette adil rekabete katkı yapacak çok kapsamlı bir formasyona ve donanımına sahiptir.

-Çiğdem Toker, yazdığı her yazıyı sağlam bir ekonomik ve hukuki temele oturtma titizliğini gösteren araştırmacı bir gazeteci olmuştur. Dolayısıyla konuyu en can alıcı noktalarından yakalama ve irdeleme yeteneğine ve bilgisine sahiptir. Bu nedenle onu adil rekabete katkısı iz bırakacak bir katkı olabilmifitir.

-Çiğdem Toker, gerek ekonomik, gerekse hukuki ve siyasi konularda en yetkili ve güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşma konusunda olağanüstü imkanlara ve tecrübeye sahiptir. Bu nedenle onun adil rekabete katkısı iz bırakıcı olabilmifitir.

-Çiğdem Toker, şahsi çıkarlarına esir olmayacak, haksızlıklara duyarsız kalmayacak, tehditlere boyun eğmeyecek, cesur, omurgalı ve yüksek insani değerlere sahip bir kişidir. Bu nedenle ortaya çıkması mümkün olmayan bazı gerçekleri açığa çıkararak adil rekabete iz bırakacak katkılar yapabilmifitir.

-Çiğdem Toker'in binlerle ifade edilecek yazılarında her türlü kayırmacılığa, keyfiliğe, kanunsuzluğa, rüşvete, karşı çıkmış seffaflığı, adil yargılamayı ve adil rekabeti , hesap verebilirliği, toplumsal barışı, savunmuştur. Onun yazıları yolsuzluk, kanunsuzluk yapanları veya yapmayı düşünenleri tedirgin etmiştir. Bu nedenle onun yazıları adil rekabete iz bırakacak katkılar sağlamıştır.

-Çiğdem Toker'in bugüne kadar aldığı ödüller, onun çok yönlülüğünü, ekonomi, hukuk ve siyaset dışında sanat ve kültüre, halk sağlığına, şehirciliğe de ilgi gösterdiğini , ortaya koymaktadır. Ayrıca bu ödüller onun saygıdeğer kişiliğinin ve iş performansının çok çeşitli çevrelerce de fark edildiğini de kanıtlamaktadır.

Uğur Emek

Eğitim:

1985 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümünde lisans,

1996-97 yıllarında ABD'de North Eastern University'de yüksek lisans ve

2005 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümünde doktora derecesini tamamladı.

2011 yılında, YÖK doçentliği derecesini kazandı.

İş Tecrübesi:

1989-2016 yılları arasında, Devlet Planlama Teşkilatı'nda Planlama Uzmanı olarak ulusal ve uluslar arası düzeyde çeşitli çalışmalara ve toplantılara çok sayıda yazılı ve sözlü katkı sağladı.

Ocak/ 2016'da doçent olarak atandığı Başkent Üniversitesi İİBF İktisat Bölümünde,

Ağustos/2017'de profesörlüğe yükseltildi.

Halen İktisat Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Kamu ihaleleri alanındaki katkıları:

-DPT'de çalıştığı yıllarda kamu ihaleleri alanında hazırlanan raporlara ve kanun tasarılarına katkı sağladı.

-AB ile yürütülen tam üyelik müzakereleri çerçevesinde Kamu Alımları faslında tarama ve alt komite toplantılarında Türkiye adına katkı sağladı.

-TÜSİAD Kamu İhaleleri Çalışma Grubunda yer aldı ve 2001 yılında TÜSİAD tarafından basılan "Kamu Alımlarında Etkin İhale Tasarımı" isimli raporu kaleme aldı.

-"Kamu İhalelerinde Rekabetin Sağlanması ve Korunması" isimli çalışması 2003 yılında Devlet Planlama Teşkilatınca basıldı.

-"Altyapıda Kamu-Özel İşbirlikleri" isimli kitabı 2010 yılında İktisadi Araştırmalar Vakfı tarafından yayımlandı.

-2014-15 yıllarında Avrupa Komisyonunun Yedinci çerçeve programı kapsamında oluşturulan "Anticorruption Policies Revisited: Global Trends and European Responses to the Challenge of Corruption" projesinde Prof. Dr. Muhittin Acar ile birlikte "Kamu İnşaat İhalelerinde Yolsuzluk" paketinde çalıştı ve ülke raporuna katkı sağladı.

-Uluslararası Şeffaflık Derneği tarafından düzenlenen Yaz Okulunda "Kamu Alımlarında Şeffaflık" dersi verdi.

-Kamu ihalelerinde şeffaflık ve rekabet konusunda çok sayıda akademik makalesi bulunmaktadır.

-Kişisel bloğunda kamu ihalelerinde rekabet ve şeffaflık üzerine yazılar kaleme almaktadır.

Uğur Emek'in özgeçmişi konusunda da birkaç tespit yapmak istiyorum:

-İlk olarak, Prof Dr. Uğur Emek Türkiye'de Kamu ihaleleri konusunda çalışan en yetkin kişidir diyebilirim.

-İkinci olarak, Prof. Dr. Uğur Emek teori ile pratiği en etkili şekilde birleştirebilen bir akademisyendir.

-Üçüncü olarak Uğur Emek, dürüst bilim insanı sorumluluğuyla hareket eden ve tespitlerini hiçbir çıkar hesabı yapmadan açıkça ortaya koyabilen bir kişidir.

-Nihayet Uğur Emek, güncel olayları yakından takip eden ve bu olaylarla ilgili görüşlerini çekinmeden açıklayan dinamik bir bilim insanıdır.

Efenfim, Şüphesiz toplantımıza katılan konuklarımız arasında da Adil Rekabete önemli Katkı yapanlar vardır. Her halde özgürlük ve adalet alanlarında çaba sarf eden herkes adil rekabete katkıda bulunmuş demektir. Bu vesile ile

Ödül konuşmamı bitirmeden önce toplantımıza katkı veren Friedrich Nauman Vakfı daimi temsilcisi Sn Dr. Hans-Georg Fleck'e, İstanbul'dan gelerek toplantımıza katılan Rekabet Derneği, İstanbul Şubesi Başkanı Sn. Dr. Kemal Erol'a teşekkürlerimizi sunuyorum. Aynı şekilde toplantımızı onurlandıran Anayasa Mahkemesi eski başkanı Haşim Kılıç'a, da teşekkür borçluyum. Şüphesiz toplantımıza katılan ve ismini zikredemediğim diğer kıymetli davetlilerin aramızda bulunması da bizleri fevkalade memnun etmiştir.

Hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyor, tekrar hoş geldiniz diyorum.

Şimdi konuşmalarını yapmak ve ödülleri almak üzere Çiğdem Toker ve Prof. Dr. Uğur Emeği ve ödülleri vermek üzere Doç Dr. Nurkut İnan ve Haşim Kılıç'ı kürsüye davet ediyorum.

Kamu İhalelerinde Rekabet ne Ölçüde Sağlanıyor?

Prof. Dr. Uğur Emek

Değerli konuklar öncelikle, Kamu İhalelerinde Adil Rekabete Katkı ödülünü almaya değerli Çiğdem Toker'i ve şahsımı layık gördüğü için Rekabet Derneği'ne çok teşekkür ederim.*

Kamu ihaleleri hem satın almaları ve hem de varlık satışını kapsamaktadır. Bu kısa konuşmamda, özelleştirme ve KÖİ uygulamalarını göz ardı ederek, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında kamu alımlarındaki eğilimleri örnek olaylarla açıklamaya çalışacağım.

Kamu alımları konusunda teknik detaylara girmeden işin özünü açıklamak için, Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Milton Friedman ve Rose Friedman'ın 'Seçmekte Özgür' (Free to Choose) isimli kitaplarında geliştirdikleri matrisi kullanacağım.

		KİMİN PARASINI HARCİYOR?	
		KENDİSİNİN	BAŞKASININ
KİMİN İÇİN HARCİYOR?	KENDİSİ	Kalite ve Fiyat önemlidir. (I)	Fiyat önemli değildir, ama kalite önemlidir. (II)
	BAŞKASI	Kalite önemli değildir, ama fiyat önemlidir. (III)	Ne kaliteye de fiyat önemlidir. Kamu alımları bu hücreye düşer (IV)

Bu matriste para harcayanların, harcama önceliklerinde kaliteyi ve fiyatı göz önünde bulundurdıkları kabul edilmektedir. Buna göre, kendi paranızı kendiniz içinde harcıyorsanız hem kaliteye hem de fiyata önem verirsiniz (Hücre I). Başkasının parasını kendiniz için harcıyorsanız, kaliteye önem verirsiniz, fiyatı dikkate almazsınız (Hücre II). Kendi paranızı, başkası için harcarsanız fiyat önemli, kalite önemsizdir (Hücre III). Başkasının parasını başkası için harcarsanız, ne kaliteye ne de fiyata önem verirsiniz (Hücre IV). Kamu alımları tam da böyledir. Vergi mükelleflerinin (başkalarının) parasını, (başkaları için) kamu

hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde kullanırsınız. Ama kaliteyi de maliyeti de göz ardı edebilirsiniz.

Bu çerçevede, vergi mükelleflerinin paralarının kaliteye ve maliyete önem verilerek harcanması için kamu alım süreçleri ayrıntılı biçimde düzenlenmekte ve denetlenmektedir. Örneğin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu idareleri ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu tutmaktadır (m. 5). Ayrıca, ihale sürecindeki işlem veya eylemler hukuka aykırı ise Kamu İhale Kurumuna itirazın başvurusunda bulunma hakkı da bulunmaktadır. Buna karşın uygulamacılar, 4734 sayılı Kanundaki düzenlemeleri iş görmenin önünde engel olarak görmektedir ve bu düzenlemelerin gerekliliklerinden kaçınmak istemektedir. Ama unutulmamalıdır ki, kamu alımları düzenlemelerinden şikayetçi olanlar, örtülü biçimde saydamlık, rekabet, verimlilik ve hesap verebilirlik ilkelerinden de kaçınmaktadır.

4734 sayılı Kanun'da genel eğilimler:

Özellikle de büyük tutarlı projeler için istisnalar giderek artmaktadır. AB ülkelerinde kamu alımları direktifleri çerçevesinde gerçekleştirilen kamu alımlarının GSYİH içerisindeki payı %18-19, Türkiye'de ise %6'dır. AB'yi ölçüt alırsak, GSYİH'nın %12-13'ünü bulan istisnalar nedeniyle, Türkiye'de yılda 80-100 milyar ABD dolarındaki bir harcamanın 4734 sayılı Kanun'un dışında gerçekleştirildiği görülmektedir.

Öte yandan, 4734 sayılı Kanun kapsamında uluslararası rekabete açılan ihalelerinin payı düşmekte ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanan ihalelerin payı da artmaktadır.

Kamu ihalelerinde rekabeti bozan bu uygulamalar, vergi mükelleflerinin paralarını harcarken verimlilik kaybına da neden olmaktadır. Şimdi sizinle, 4734 sayılı Kanun'un kapsamı dışına çıkartılan 3 büyük ihaledeki olası verimlilik kayıpları konusundaki bazı endişelerimi paylaşacağım.

G20 Toplantısı

2015 yılında Antalya’da düzenlenen G20 toplantısı ihale kanunundan istisna tutuldu. Dönemin Plan Bütçe Komisyonu üyesi bir milletvekili bu düzenlemeyi savunurken şöyle dedi: “Beklenmedik gelişmelere karşı esnek olmalıyız, çünkü G20 büyük bir organizasyon. Örneğin, 50lüks araç kiraladınız ve sadece 10'unu kullandınız. Kullanmadığınız 40 otomobilin hesabını sorarlar sonra”. Ödül arkadaşım Çiğdem Toker’den öğrendik ki harcama yapılırken bayağı bir esnek davranılmış. G20 de yapılan harcamalar konusunda Maliye ve Dışişleri Bakanlığı verileri arasında 154 milyon TL tutarında fark varmış.

Erzurum Kış Olimpiyatları

2011 yılında yapılan Erzurum Kış Olimpiyatları da kanun kapsamından çıkartıldı. Tesislerdeki Atlama Kuleleri temel mühendislik hataları nedeniyle 2014 yılında çöktü. Projede pek çok mühendislik hatasının yanısıra “kuleleri ayakta tutan çelik kazık 50 metre uzunluğunda ve beton zemine oturtularak çakılması gerekirken, yağma toprak içine sadece 1 metre çelik koymakla yetinilmiş.” Dönemin Erzurum Valisi, yıkılan atlama kuleleri için "yıkıldı iyi oldu, reklamın kötüsü olmaz anlamında bir tanıtımı oldu" dedi.

Fatih Projesi : Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

Cumhuriyet tarihinin en büyüğü denilen ve yaklaşık maliyeti 3-4 milyar ABD doları olarak öngörülen FATİH projesinde 11 milyon tablet alınacaktı.

Dünya devleri FATİH projesine talip oldu. Ancak, tablet piyasasında gerçek bir dünya devi olan Apple, Fatih Projesi'nde yer alan 'mali altyapı yeterliliği' kriterini sağlayamadı ve proje dışında kaldı. Çünkü, yerli üretimin desteklenmesi politikası çerçevesinde, ihaleyi yerli firmaların kazanması isteniliyordu. Mali yeterlilik için, isteklilerin Türkiye sınırları içerisindeki cirolarının seviyesi ölçüt olarak belirlendi. Apple’Türkiye’de sadece online satış yapıyordu ve Zorlu’daki şubesini de henüz açmamıştı. Ardından, Samsung Elektronik ve Hewlett Packard ihaleden çekildiklerini bildirdi. Dünyanın en büyüklerinin katılmadığı ihaleyi, vizyonunu “Dünyanın en çok tercih edilen cep telefonu markası olmak” şeklinde belirleyen ve aynı zamanda da SAMSUNG’un da

distribütörü olan yerli TELPA Telekomünikasyon kazandı. TELPA General Mobile markasıyla üretim yapmaktadır..

Yetkililer, FATİH Projesinde elde edilen bilgiler sayesinde; Türkiye'nin bölgenin tablet üretim ve ihracat üstü olacağını ileri sürmüştü.2018 yılında, Milli Eğitim Bakanı "tablet yerine klavyeli bilgisayar verileceğini" açıkladı ve tablet projesini fiilen sonlandırdı. Projede yaşanan pek çok aksaklıktan birisi de tabletlerle akıllı tahtaların uyum sağlamaması olmuş. Zarar 2 milyar TL.

Siyasette uzlaş

2013 yılında siyasi partiler TBMM'de benzeri görülmemiş bir ittifak kurdu. 6459 sayılı Kanunla "Kamu kurum veya kuruluşlarının yaptığı ihalelere fesat karıştıran kişiye verilen 5 yıldan 12 yıla kadar olan hapis cezası, 3 yıldan 7 yıla indirildi." Açık gerekçeyi bilmiyoruz ama, örtülüsü belliydi. Çünkü, 2009-2013 yılları arasında belediyelerde çok sayıda soruşturma başlatılmıştı. 29 Mart 2009 - 1 Nisan 2013 tarihleri arasında İçişleri Bakanlığınca verilen 3 bin 861 araştırma/ön inceleme onayının bin 682'si AK Partili, bin 181'i CHP'li, 481'i MHP'li, 199'u BDP'li, 318'i ise diğer partilere mensup belediye başkanları hakkındaydı.

Türk Ceza Kanununda değişiklik yapan kanunun adı "İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" idi.

Son söz olarak şunu söyleyeyim: "bu düzenlemeyi yapanlar, Türkiye'de ihaleye fesat karıştırmamanın bir insan hakkı olduğunu mu düşünüyorlar?"

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

*Bu konuşma 24 Nisan 2019 tarihinde Ankara Hilton otelinde düzenlenen ödül töreninde yapılmıştır.

